

Nr 490.

Av herr **Andersson** i Igelboda, *i anledning av Kungl Maj:ts vid propositionen nr 154 fogade förslag till förordning om erkända sjukkassor.*

Kungl. Maj:ts proposition nr 154 till riksdagen angående ändrad anordning för den frivilliga sjukförsäkringen giver mig anledning att framhålla efterföljande med därpå grundade hemställan.

Enligt 29 § i förslaget till förordningen om erkända sjukkassor skall lokalsjuk-kassa lämna sjukhjälp, som där avses, i tjuguen dagar för varje sjukdomsfall. Först efter denna tid tillkommer det centralsjuk-kassan att övertaga och reglera sjukhjälp i föreskriven ordning. En av de sakkunniga gjord undersökning i fråga om fördelningen av sjukhjälpbördan på de två slagen av sjuk-kassor (lokal- och centralsjuk-kassor), se sid. 43 sakkunnigebetänkandet, utvisar följande: vid 10 dagars självrisk för lokalsjuk-kassa faller 27,7 procent av hela sjukhjälp på denna kassa, vid 15 dagar 35,1 %, vid 21 dagar 42,5 %, o. s. v. Denna beräkning håller dock icke vid onormalt hög sjukhjälp. Vid influensa-epidemier t. ex., som icke sällan förekomma, och där sjukhjälp i regel stannar inom tjuguen dagar, kan detta dagantal för självrisk lätt medföra, att lokalsjuk-kassan får bestrida upp till 60 à 70 % av hela sjukhjälpbördan, under det att den mera bärkraftiga centralsjuk-kassan kommer helt lindrigt undan. Det förefaller mig vara uppenbart, att denna fördelning av hjälpen på de olika slagen av sjukhjälporgan icke blivit den bästa möjliga.

Rikssjuk-kassornas centralorganisation har ock vid behandlingen av de sakkunnigas förslag uttalat, att då huvudsyftet med inrättandet av stora central-sjuk-kassor är att åstadkomma riskutjämning, böra också dessa kassor bära den tyngsta bördan och därmed åstadkomma stabilisering i kassornas ekonomi. Självrisk i den utsträckning, de sakkunniga föreslagit, medför en osäkerhet i lokalsjuk-kassornas ekonomi, vilken kan bli till hinder för verksamhetens utveckling, framhåller organisationen vidare. Centralorganisationen förordar därför, att ifrågavarande självrisk nedsättes till 15 dagar för kassor med lägre medlemsantal än 500.

En självrisk för lokalsjuk-kassa av 15 dagar gör, såsom ovan påvisats, 35,1 % eller mera än en tredjedel av all utgående sjukhjälp. För min del huser jag den uppfattningen, att det skulle vara synnerligen lyckligt för hela rörelsen och densammas pånyttfödelse, om riksdagen stannade härvid.

I 32 § av samma förslag stadgas, att i erkänd sjuk-kassas stadgar må bestämmas, att för sjukdomsfall, vid vilket den sjuke jämlikt lag eller författning eller på grund av utfästelse är berättigad att av annan erhålla avlöning eller

annan ersättning eller vård, som ej utgör fattigvård, sjukhjälp ej skall utgå eller rätten därtill vara på visst sätt begränsad.

I anslutning därtill stadgas i förslaget till bestämmelser angående statsbidrag åt sjukkassor, att sjukdags- och moderskapshjälpsbidrag ej utgår för dag, då medlem av allmänna medel åtnjuter avlöning eller annan ersättning med minst en krona. Ehuru det kan anses i princip riktigt, att staten ej utger bidrag på grund av sjukpenning, som utgått för tid varunder medlemmen åtnjuter lön av staten, anser jag mig likväl böra framhålla, att tillämpningen av denna bestämmelse kommer att bereda sjukkassorna stora svårigheter, särskilt beträffande medlemmar, som omväxlande utföra arbete åt staten och åt enskilda.

Givetvis måste, vid införande av sådan inskränkning i fråga om sjukhjälp, som i 32 § första stycket säges, kassorna även bestämma olika avgifter för sådana medlemmar, som i sina anställningsvillkor ha infört bestämmelser om att avlöning skall utgå helt eller delvis vid sjukdom. Detta kommer emellertid, särskilt beträffande personer som vid olika tillfällen ha anställning hos olika arbetsgivare, att vålla hart när oöverstigliga svårigheter.

Uttrycket, "av allmänna medel åtnjuter avlöning", i statsbidragsbestämmelserna kan jämväl vid tolkningen vålla vissa svårigheter. Hur skall exempelvis förfaras om en medlem av sjukkassa, som ej infört i 32 § medgivna inskränkning, uppbär sjukavlöning hos en entreprenör, som för statens räkning utför visst arbete och sjukavlöningen sålunda indirekt utgår av allmänna medel? Även då sjukavlöningen erhållits av kommun, uppstår enahanda svårighet. Därvid må tillika framhållas, att enär det icke föreslagits, att kommunerna skola meddela bidrag åt sjukkassor, torde bärande skäl icke kunna föreläggas för statsbidragets indragande för sjuktid, varunder medlem erhållit avlöning eller ersättning av kommun, detta så mycket mindre, som sjukavlöning i enskild tjänst icke ansetts böra utgöra hinder för sjukkassa att åtnjuta bidrag av staten. Jag anser därför att första och andra styckena i 32 § bör ur förslaget utgå samt att ur förslaget till statsbidragsbestämmelser punkt 4 b. likaledes bör utgå, om vilket senare jag i särskild motion kommer att framställa yrkande.

På grund av det anförda får jag härmed hemställa,

1. att i fråga om lokalsjukkas självrisk 29 § i förslaget till förordningen om erkända sjukkassor måtte ändras så till vida, att de i första stycket förekommande orden "*tjuguen dagar*" ändras till "*femton dagar*";

2. att första och andra styckena i 32 § av samma förslag måtte utgå.

Stockholm den 21 mars 1930.

Martin Andersson.